

Előszó

Sapientia: a bölcsesség latin szava a *sapere* igéből származik, amely nemcsak okosságot, belátást, illetve megértést jelent, hanem alapjelentése az *ízlelésre* vonatkozik. Érdekes módon a latin igető és a görög *szophosz* (hozzáértő, bölcs) szó között is kimutatható kapcsolat. Ezen adatokból könnyen kiolvasható a latin bölcsességfogalom gyakorlati vonatkozása.

Ezen gyakorlati vonatkozások nyomába eredtünk közösen 2010. március 26-án, amikor a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Filozófia Tanszéke megrendezte első saját konferenciáját. E tanulmányi nap célja kettős volt. Szerettük volna saját hallgatóink bölceleti látókörét szélesíteni, egyszersmind pedig filozófuskollégákkal kívántunk együtt filozofálni. Témánk, az életbölcsesség, a filozófia mint elmélet és praxis kapcsolata mintegy ajánlotta magát nekünk: hiszen a *sapientia* nagy részben görög, részben zsidó eredetű hagyományához Főiskolánk nevével fogva kötődik.

Vajon mit jelent a sapientia? Hogyan segíthet a filozófia, a bölcsesség szeretete jobbra, igazabbá, boldogabbá, bölcebbe válni? Miként változott teória és praxis, filozófiai elmélet és gyakorlat viszonya évszázadokon át kultúránkban? Mi időszerűt, milyen ma is használható bölcsességet tanulhatunk e hagyományból? – Az elhangzott előadások ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre kerestek választ. Minden szerzőnknek bőven jutott lehetősége arra, hogy elhangzott gondolatait újragondolja, kiegészítse a konferencia tanulságai vagy saját kutatási eredményei alapján, valamint a szerkesztők munkájának köszönhetően még értékesebb alakban adja közre azokat.

A történeti áttekintést nyújtó szövegek mellett (Bakos, Gáspár, Sárkány) egy kultúrafilozófiai elmélkedést (Frenyó), valamint mélyreható esettanulmányokat is olvashatunk (Whitehouse, Kendeffy, Fehér M.). A kortárs filozófiára (Sárkány) és lélektanra (Tringer), való kitekintés sem hiányzik, sőt a lelkiezésben vagy lelki kísérésben hasznosítható hermeneutikai-lélektani szintézissel (Patsch) is találkozhatunk. A bölcelet és gyakorlat szoros és gyümölcsöző kapcsolatának kiemelése sem hiányzik (Frenyó, Patsch). Az elméletibb jellegű tanulmányok közül a hazai hermeneutika filozófia elmélyültségét és alaposságát (Fehér M.), valamint a fenomenológiai ihletésű, egyúttal a filozófiai hagyomány egészét figyelembe vevő új magyar vallásbölceleti kezdeményeket (Mezei) képviselő írások külön erősségei gyűjteményünknek.

Kissé talán rendhagyó módon, mégis bátran fölvetjük kötetünkbe a konferenciánkon elhangzott két könyvismertető szövegét (Kormos, Szeiler). A tárgy fontossága, valamint a kortárs hazai filozófiai irodalmunk komolyan vétele vezetett ebben. Míg az első írást inkább a nevelő személyes érdeklődése, a másikat elsősorban

a tárgyának szentelt fenomenológiai figyelem vezette – jól tanúskodva ama két egymást szépen kiegészítő szempontról, amelyek rendezvényünket is meghatározták.

Jelen írásokat egy csokorba gyűjtve – s kiegészítve egy kollégánk tanulmányával, aki nem lehetett jelen a rendezvényen – a szerkesztők átnyújtják e csokrot az olvasónak.

Sapere aude! – mondhatnánk Kanttal. *Merj gondolkodni!* Mindenekelőtt azt kívánjuk, hogy a tisztelt olvasó bátran *ízlélgesse* az itt következő szövegeket. Ráérezve a gondolkodás igazi ízére gondolkodjék aztán ő maga is! Kötetünk pedig segítsen neki a bölcseletei hagyományban való elmélyedésben, s abban, hogy az említett kérdések választ nyerjenek életében.

A szerkesztők nevében:
Bakos Gergely OSB
a Filozófia Tanszék vezetője